

**TOPICS FOR ORAL EXAMINATION:
(2020 Spring semester)**

A távolléti oktatás idejére a tételek online elérhető ajánlott szakirodalommal lettek alternatívaként kiegészítve (szürke háttérrel kiemelten), mely a felkészülés során felválthatja az eredetileg megadott szakirodalmat. A távolléti oktatás során bizonyos, eddig nem elérhető tartalmak szabadon hozzáférhetővé váltak, más tartalmak ELTE-s IP-címről, VPN vagy stunnel szolgáltatás használatával (ehhez lásd <https://konyvtar.elte.hu/hu/szolgalatasok/otthoni-eleres>) érhetőek el.

**Hungarian linguistics
Magyar nyelv**

1.

The process of communication

(the notion of communication and its descriptive models, types of communication)

A kommunikáció folyamata

(a kommunikáció fogalma; a kommunikáció típusai)

Ajánlott irodalom:

Fercsik Erzsébet–Raátz Judit 2003. Kommunikáció szóban és írásban. Krónika Nova Kiadó, Budapest. 14–20, 115–125.

Terestyéni Tamás 2006. Kommunikációelmélet. A testbeszédtől az internetig. AKTI-Typotex, Budapest. 37–53.

Ajánlott irodalom távolléti oktatás idején:

Fercsik Erzsébet – Raátz Judit 2003. Kommunikáció szóban és írásban. Krónika Nova Kiadó, Budapest.

<https://edit.elte.hu/xmlui/handle/10831/46997>

Terestyéni Tamás 2006. Kommunikációelmélet. A testbeszédtől az internetig. AKTI-Typotex, Budapest. 37–53. (A par excellence kommunikációs jelenség.)

https://regi.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/2011-0001-526_terestyeni_kommunikacio/ch02.html

2.

Rhetoric devices of persuasion

(the sources of persuasion: the speaker, the speech, the audience; rhetoric structure of the speech; the role of nonverbal signs in persuasion)

A meggyőzés retorikai eszközei

(a meggyőzés forrásai: a beszélő, a beszéd, a hallgatóság; a beszéd retorikai szerkezete; a nem nyelvi jelek szerepe a meggyőzésben)

Ajánlott irodalom:

Antalné Szabó Ágnes 2003. A meggyőzés forrásai. In: Róka Jolán szerk., Szónoklatok nagykönyve iskolaigazgatóknak. Raabe Kiadó, Budapest 1–26.

Raátz Judit 2003. A nem nyelvi jelek szerepe az előadásban. In: Róka Jolán szerk., Szónoklatok nagykönyve iskolaigazgatóknak. Raabe Kiadó, Budapest 1–24.

Ajánlott irodalom távolléti oktatás idején:

Szathmári István szerk. 2008. Alakzatlexikon. Tinta könyvkiadó, Budapest. 40–50. (Az Alakzat és retorika c. szócikk.)

https://regi.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tinta/TAMOP-4_2_5-09_Alakzatlexikon/adatok.html

Raácz Judit 2003. A nem nyelvi jelek szerepe az előadásban. In: Róka Jolán szerk., Szónoklatok nagykönyve iskolaigazgatóknak. Raabe Kiadó, Budapest. 1–24.

<https://edit.elte.hu/xmlui/handle/10831/46998>

3.

Segmental and suprasegmental characteristics of speech

(categorization and description of speech sounds, description of suprasegmentals)

A beszéd szegmentális és szupraszegmentális szintje

(a beszédhangok osztályozása és jellemzése; a szupraszegmentumok jellemzése)

Ajánlott irodalom:

Markó Alexandra 2017. Hangtan. In: Tolcsvai Nagy Gábor szerk., Nyelvtan. Osiris Kiadó, Budapest. 132–173, 182–198.

Ajánlott irodalom távolléti oktatás idején:

Markó Alexandra 2017. Hangtan. In: Tolcsvai Nagy Gábor szerk., Nyelvtan. Osiris Kiadó, Budapest. 132–173, 182–198.

<https://www.szaktars.hu/osiris/view/tolcsvai-nagy-gabor-szerk-nyelvtan-a-magyar-nyelv-kezikonyvtara-2017/?pg=10&layout=1>

4.

Finno-Ugric studies

(the questions of the Proto-Uralic homeland and language, unscientific theories on language relations)

Finnugrisztika

(az uráli őshaza és alapnyelv kérdései, a nyelvrokonság tudománytalan elméletei)

Ajánlott irodalom:

Rédei Károly 2003. Őstörténetünk kérdései. A nyelvészeti dilettantizmus kritikája. 2., bővített kiadás. Balassi Kiadó, Budapest. 17–27, 47–56.

Ajánlott irodalom távolléti oktatás idején:

Oszkó Beatrix – Sipos Mária – Várnai Zsuzsa é. n. A nyelvhasználat alapfogalmai. Kézirat. 1–11.

<http://www.nytud.hu/oszt/finnugor/anyelvhasznalitalapfogalmai.pdf>

Fejes László 2014. Bevezetés a nyelvrokonság kérdésébe. *Nyelv és Tudomány*.

<https://m.nyest.hu/renhirek/bevezetes-a-nyelvrokonsag-kerdesebe>

Fejes László 2011. Érvék a finnugor nyelvrokonság mellett. *Nyelv és Tudomány*.

<https://www.nyest.hu/renhirek/ervek-a-finnugor-nyelvrokonsag-mellett>

Fejes László 2010. A szabályos hangmegfelelésekről. *Rénhirek*.

<http://renhirek.blogspot.com/2010/02/szabalyos-hangmegfelelesekrol.html>

5.

Socially embedded language use

(languages, dialects, registers; language variation, standardisation; mono- and multilingualism; language contact; the Hungarian language and the Hungarian language community, language shift)

A nyelvhasználat társadalmi beágyazottsága

(nyelvek, nyelvváltozatok, regiszterek; nyelvi változatosság, standardizáció; egy- és többnyelvűség, nyelvi érintkezés; a magyar nyelv és nyelvközösség, nyelvcseré)

Ajánlott irodalom:

Sándor Klára 2016. Nyelv és társadalom. Krónika Nova, Budapest. 43–50; 74–76; 85–90.

Wardhaugh, Ronald 1995. Szociolingvisztika. Osiris, Budapest. 25–50.

Ajánlott irodalom távolléti oktatás idején:

Kiss Jenő szerk. 2001. Magyar dialektológia. Osiris, Budapest. 262–266.

<https://www.szaktars.hu/osiris/view/kiss-jeno-szerk-magyar-dialektologia-osiris-tankonyvek-2001/?query=magyar%20dialektol%C3%B3gia&pg=0&layout=s>

Sándor Klára 1999. Szociolingvisztikai alapismeretek. In: Galgóczi László szerk., Nyelvtan, nyelvhasználat, kommunikáció. JGYTF, Szeged. 157–168.

http://real.mtak.hu/22162/1/sk_szla.pdf

Wardhaugh, Ronald 1995. Szociolingvisztika. Osiris, Budapest. 25–50.

<https://www.szaktars.hu/osiris/view/wardhaugh-ronald-szociolingvisztika-osiris-tankonyvek-2002/?query=ronald%20wardhaugh%20szociolingvisztika&pg=20&layout=s>

6.

Regional language variation and change

(dialects and their categorisation; dialect features; language geography; dialect regions and groups)

A nyelv területi változatai és változásuk

(a nyelvjárások fogalma, osztályozása; nyelvjárási jelenségek; nyelvföldrajz; nyelvjárási régiók, csoportok)

Ajánlott irodalom:

Kiss Jenő szerk. 2001. Magyar dialektológia. Osiris Kiadó, Budapest. 31–45, 92–93, 262–266.

Ajánlott irodalom távolléti oktatás idején:

Kiss Jenő szerk. 2001. Magyar dialektológia. Osiris Kiadó, Budapest. 31–45, 92–93, 262–266.

<https://www.szaktars.hu/osiris/view/kiss-jeno-szerk-magyar-dialektologia-osiris-tankonyvek-2001/?query=magyar%20dialektol%C3%B3gia&pg=0&layout=s>

7.

The history of Hungarian

(periods and main events in the history of Hungarian; language contacts in the life of Hungarian)

A magyar nyelvtörténet alapkérdései

(a magyar nyelvtörténet korszakai, az egyes korszakok jellemzése; kontaktusnyelvek a magyar nyelv életében)

Ajánlott irodalom:

Kiss Jenő 1991. A magyar nyelv. In: Kósa László szerk., A magyarságtudomány kézikönyve.

Akadémiai Kiadó, Budapest. 86–145.

(A hallgatóknak szkennelt formában már korábbról rendelkezésükre áll.)

Ajánlott irodalom távolléti oktatás idején:

Kiss Jenő 1991. A magyar nyelv. In: Kósa László szerk., A magyarságtudomány kézikönyve. Akadémiai Kiadó, Budapest. 86–145.

(A hallgatóknak szkennelt formában már korábbról rendelkezésükre áll.)

8.

Word classes, the main word classes as parts of speech

(the main word classes [verbs and non-finite verb forms, nouns, adjectives], the form and meaning of the main/major word classes regarding their parts of speech role)

A szófajok mondatbeli szerepe

(az alapszófajú szavak, ezek jelentésének, alakjának és mondatrészszeretének az összefüggései)

Ajánlott irodalom:

Keszler Borbála szerk. Magyar grammatika. Nemzeti Tankönyvkiadó / Műszaki Könyvkiadó, Budapest. Bármelyik kiadásból a következő fejezetek: A mai magyar nyelv szófaji rendszere; Az ige; A főnév; A melléknév; Az igenevek általános jellemzése.

Ajánlott irodalom távolléti oktatás idején:

Keszler Borbála – Lengyel Klára 2019. Kis magyar grammatika. Akadémiai Kiadó, Budapest. 57–143. Regisztráció után online olvasható:

<https://mersz.hu/keszler-lengyel-kis-magyar-grammatika>

9.

Interpretations of meaning

(the notion of meaning; simple and complex meaning structures)

A jelentés fogalmának értelmezései

(a jelentés fogalma; egyszerű és összetett jelentésszerkezetek)

Ajánlott irodalom:

Tolcsvai Nagy Gábor 2010. Kognitív szemantika. Konstantin Filozófus Egyetem, Nyitra, 21–86.

Ajánlott irodalom távolléti oktatás idején:

Kiefer Ferenc 2000. Jelentéelmélet. Corvina Kiadó, Budapest. A jelentés leírásának módjai c. fejezet.

https://regi.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/2011_0001_656_jelenteselmelet/ch03.html

10.

Approaches to text

(the notion of text, coherence in text, structure of the meaning of the text)

A szöveg megközelítései

(a szöveg fogalma, a szövegösszetartó erő, a szövegértelem tagolódása)

Ajánlott irodalom:

Tolcsvai Nagy Gábor 2005. Szövegtan. In: Kiefer Ferenc főszerk., Magyar nyelv. Akadémiai Kiadó, Budapest. 149–174.

Ajánlott irodalom távolléti oktatás idején:

Tolcsvai Nagy Gábor 2005. Szövegten. In: Kiefer Ferenc főszerk., Magyar nyelv. Akadémiai Kiadó, Budapest.

https://regi.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/2011_0001_536_MagyarNyelv/ch06.html

11.

Style in language

(the notion of style, the stylistic potentials of the system of the language, the socio-cultural factors of style, style in the text)

A nyelvi stílus fő jellemzői (a stílus fogalma, a nyelv mint rendszer stíluslehetőségei, a stílus szociokulturális tényezői, stílus a szövegben)

Ajánlott irodalom:

Tolcsvai Nagy Gábor 2013. A stílus. In: Bevezetés a kognitív nyelvészetbe. Osiris Kiadó, Budapest. 313–338.

Ajánlott irodalom távolléti oktatás idején:

Tolcsvai Nagy Gábor 2005. Stilisztika. In: Kiefer Ferenc főszerk., Magyar nyelv. Akadémiai Kiadó, Budapest.

https://regi.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/2011_0001_536_MagyarNyelv/ch22.html

12.

Processes of speech production and speech perception

(mechanism of speech production; processes of speech perception)

A beszédprodukción és a beszédmegértés folyamatai

(a beszédprodukción mechanizmus; a beszédpercepción folyamata)

Ajánlott irodalom:

Crystal, David 2003. A nyelv enciklopédiája. Osiris Kiadó, Budapest. 184–191.

Gósy Mária 2005. Pszicholingvisztika. Osiris Kiadó, Budapest. 71–73, 83–88, 120–125, 147–184.

Ajánlott irodalom távolléti oktatás idején:

Crystal, David 2003. A nyelv enciklopédiája. Osiris Kiadó, Budapest. 184–191.

<https://www.szaktars.hu/osiris/view/crystal-david-a-nyelv-enciklopediaja-osiris-tankonyvek-2003/?pg=0&layout=1>

Gósy Mária 2005. Pszicholingvisztika. Osiris Kiadó, Budapest. 71–73, 83–88, 120–125, 147–184.

<https://www.szaktars.hu/osiris/view/gosy-maria-pszicholingvisztika-osiris-tankonyvek-2005/?pg=0&layout=1>

Hungarian literature Magyar irodalom

1. History and types of literary theory / Az irodalomelmélet története és ágazatai

2. **History of world literature until the end of the 18th century** / A világirodalom története a 18. század végéig
3. **History of world literature from the 18th century to the present** / A világirodalom története a 18. századtól napjainkig
4. **Hungarian literature of the Middle Ages** / A középkor magyarországi irodalma
5. **Genres, authors, works of art in Hungarian literature of the 15th and 16th centuries** / Műfajok, alkotók, művek a 15-16. századi magyarországi irodalomban
6. **Genres, authors, works of art in Hungarian literature of the 17th and 18th centuries** / Műfajok, alkotók művek a 17-18. századi magyarországi irodalomban
7. **Hungarian Literature of the Enlightenment (from the mid-18th century to the 1820s)** / A felvilágosodás korának magyar irodalma (a 18. század közepétől az 1820-as évekig)
8. **Hungarian literature in the mid-19th century (from the 1820s to the 1860s)** / A magyar irodalom a 19. század középső harmadában (az 1820-as évektől az 1860-as évekig)
9. **Hungarian literature in the second half of the 19th century and at the turn of the century** / A 19. század második fele és a századforduló magyar irodalma
10. **Hungarian poetry in the 20th century** / A magyar líra a 20. században
11. **Hungarian fiction in the 20th century** / A magyar epika a 20. században
12. **Hungarian drama in the 20th century** / A magyar dráma a 20. században

Recommended reading:

- Bókay, Antal, and Béla Vilcsek, eds. *A modern irodalomtudomány kialakulása: a pozitívizmustól a strukturalizmusig*. Budapest: Osiris, 1998.
<https://www.szaktars.hu/osiris/view/bokay-antal-irodalomtudomany-a-modern-es-a-posztmodern-korban-osiris-tankonyvek-1997/?pg=0&layout=s> vagy
https://regi.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/2011_0001_520_bevetes_az_irodalomtudomanyba/adatok.html
- Eagleton, Terry. *A fenomenológiától a pszichoanalízisig*. Budapest: Helikon, 2002.
- Gintli, Tibor, ed. *Magyar irodalom*. Budapest: Akadémiai, 2010. ELTE hozzáféréssel (stunnel/VPN) elérhető: https://mersz.hu/hivatkozas/mirod_book1#mirod_book1
- Gintli, Tibor, and Gábor Schein. *Az irodalom rövid története. 1: A kezdetektől a romantikáig*. Pécs: Jelenkor, 2003.
- . *Az irodalom rövid története. 2: A realizmustól máig*. Pécs: Jelenkor, 2007.
- Pál, József, ed. *Világirodalom*. Budapest: Akadémiai, 2005. ELTE hozzáféréssel (stunnel/VPN) elérhető: https://mersz.hu/hivatkozas/virod_book1#virod_book1
- Szegedy-Maszák, Mihály, ed. *A magyar irodalom története 1-3*. Budapest: Gondolat, 2007.
<https://irodalom.oszk.hu/villanyспенot/#/> vagy
https://regi.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/2011_0001_542_03_A_magyar_irodalom_tortenetei_1/adatok.html,
https://regi.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/2011_0001_542_04_A_magyar_irodalom_tortenetei_2/adatok.html,
https://regi.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/2011_0001_542_05_A_magyar_irodalom_tortenetei_3/adatok.html